

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/188/2017
Identifikačné číslo spisu:	1112201049
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1112201049.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Z. K., narodeného X. H. XXXX, bývajúceho v F., F., zastúpeného JUDr. Emíliou Korčekovou, advokátkou so sídlom v Pezinku, Malacká 2/B, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, IČO: 00 166 073, o náhradu nemajetkovej ujmy s príslušenstvom, vedenom Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 12C/6/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/589/2014 z 30. mája 2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom sp. zn. 12C/6/2012 zo 7. mája 2014 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal priznania nemajetkovej ujmy za prietahy spôsobené Okresným súdom Košice I v konaní sp. zn. 22C/182/2004, a žalovanej nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ako jednej z podmienok úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Nestotožnil sa s tvrdením žalobcu, že nemajetková ujma sa nedokazuje. Vychádzal pritom z § 9 a z § 17 zákona č. 514/2003 Z. z., ktoré ustanovenia vyložil tak, že nemajetková ujma sa uhrádza analogicky ako škoda, teda je ju nutné preukázať. Poukázal aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 586/2012 z 12. marca 2013, ktorým bolo žalobcovi priznané finančné zadostučinenie v sume 500 eur za zistené prietahy v konaní vedenom Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 22C/182/2004. Túto sumu považoval za dostatočné zadostučinenie a zároveň okolnosť vylučujúcu priznanie nemajetkovej ujmy.

2. Proti predmetnému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom tak, že ho potvrdil a rozhodol o trovách konania. Rozhodnutie odôvodnil vecnou správnosťou napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Podrobne sa zaoberal námietkami žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom z

dôvodu jeho neprítomnosti na pojednávaní, na ktorom súd prvej inštancie vyhlásil rozsudok, pretože o ňom nemohol mať vedomosť, keďže sa v tom čase nachádzal vo výkone väzby a súd prvej inštancie aj napriek vedomosti o tejto skutočnosti, mu predvolanie do príslušného ústavu na výkon väzby nedoručil.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 431 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p. alebo Civilný sporový poriadok“) tvrdiac, že súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces [§ 420 písm. f) C. s. p.]. Namietal, že súd prvej inštancie pochybil, keď nevykonával lustráciu v evidencii osôb vo výkone trestu odňatia slobody a vo výkone väzby, pretože mu tým zmaril možnosť zúčastniť sa pojednávania. Súd prvej inštancie mu navyše nedoručil vyjadrenia žalovanej k žalobe aj napriek tomu, že obsahovali skutkovú a právnu argumentáciu. Podľa žalobcu súdy pochybili aj v tom, že nespĺnili poučovaciu povinnosť podľa § 160 C. s. p. Odvolaciemu súdu vyčítal, že nespĺnil podmienky na verejné vyhlásenie rozsudku, pretože mu nedoručil elektronickými prostriedkami oznámenie o mieste a čase vyhlásenia aj napriek tomu, že o to požiadal. Napokon súdu prvej inštancie vyčítal, že nesprávne vyznačil právoplatnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. V dovolaní uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 432 C. s. p. tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Žalovaná procesné právo vyjadriť sa k dovolaniu žalobcu nevyužila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania sa zaoberal jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok. Najvyšší súd preto podmienky, za ktorých možno podať dovolanie posudzoval podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa, t. j. podľa Civilného sporového poriadku.

7. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

8. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné a podmienky prípustnosti dovolania, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. V preskúmvanej veci žalobca odôvodňoval prípustnosť dovolania predovšetkým podľa § 420 písm. f) C. s. p.

9. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnenú vadu zmätočnosti najvyšší súd uvádza, že podľa vyššie označeného zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva.

10. Dovolací súd považuje námietku žalobcu týkajúcu sa správnosti postupu odvolacieho súdu v súvislosti s verejným vyhlásením rozsudku za neopodstatnenú. Z obsahu spisu je zrejmé, že predseda senátu odvolacieho súdu dal 24. mája 2017 písomný pokyn oznámiť na úradnej tabuli súdu vyhlásenie rozhodnutia na 30. máj 2017 o 9.05 hod. v budove odvolacieho súdu č. dv. 49, že toho istého dňa bolo vyhotovené oznámenie o termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia a zároveň bolo toto oznámenie vyvesené na úradnej tabuli súdu, a že v zápisnici o verejnom vyhlásení rozsudku z 30. mája 2017

odvolací súd výslovne konštatoval splnenie podmienok pre verejné vyhlásenie rozsudku. Postup odvolacieho súdu bol preto v súlade s § 219 ods. 3 C. s. p. Faktická možnosť strany sporu dozvedieť sa o termíne verejného vyhlásenia rozsudku, z hľadiska zákonom predpísaného postupu pre verejné vyhlásenie rozhodnutia, nie je právne významná. K tomu dovolací súd poznamenáva, že odvolací súd nepochybil, keď o tomto termíne neupovedomil žalobcu elektronickými prostriedkami, pretože žalobca síce uviedol elektronickú adresu, ale v spise sa nenachádza jeho žiadosť o doručovanie písomností elektronicky, čo je nevyhnutnou podmienkou takejto formy doručovania.

11. V súvislosti s ďalšou námietkou žalobcu dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument strany sporu (II. ÚS 76/07).

12. Dovolací súd po preskúmaní veci nezistil, že by v preskúmvanej veci išlo o taký extrémny prípad, že písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Dovoláním napádaný rozsudok odvolacieho súdu uvádza ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, popisuje dôvody, ktoré viedli žalobcu k podaniu odvolania a dostatočne reaguje aj na námietky žalobcu uvádzané v odvolaní, vrátane tej, ktorou žalobca poukazoval na neumožnenie jeho účasti na pojednávaní uskutočnenom 7. mája 2014. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu tak dáva dostatočné odpovede na podstatné otázky. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Dovolací súd považuje preto rozhodnutie odvolacieho súdu za riadne zdôvodnené a za presvedčivé. Žalobca preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný a arbitrárny.

13. Pokiaľ žalobca poukazoval na skutočnosť, že mu neboli doručené vyjadrenia žalovanej k žalobe treba uviesť, že vyjadrenie žalovanej k žalobe z 20. júla 2012 (č. l. 27 spisu) bolo žalobcovi riadne doručené 3. januára 2014, o čom svedčí doručka založená v spise (č. l. 37 spisu). Nedoručenie vyjadrenia zo 6. mája 2014 mal žalobca možnosť namietať už v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, čo však neurobil. Dovolací súd na túto jeho námietku uvedenú až v dovolacom konaní preto neprihliadol.

14. Žalobca ďalej namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyznačil právoplatnosť rozsudku odvolacieho súdu. K tejto námietke dovolací súd poznamenáva, že ide o okolnosť, ktorá by mala relevanciu len vtedy, ak by na základe nesprávne vyznačenej právoplatnosti došlo k porušeniu práv žalobcu, čo žalobca netvrdil. Nesprávne vyznačená právoplatnosť rozsudku odvolacieho súdu sama o sebe právo na spravodlivý proces neporušuje.

15. Súdu prvej inštancie žalobca vyčítal aj to, že nevykonával lustrácie v príslušných registroch a nedoručoval mu predvolanie do ústavu na výkon väzby. Dovolací súd má z obsahu spisu preukázané, že súd prvej inštancie sa o skutočnosti, že sa žalobca nachádza v ústave na výkon väzby, dozvedel až 28. mája 2014, teda po vyhlásení rozsudku. V čase vyhlásenia rozsudku bol postup súdu prvej inštancie v súlade so zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Námietka žalobcu je preto neopodstatnená.

16. Pokiaľ žalobca namietal, že nebol riadne poučený podľa § 160 C. s. p. dovolací súd uvádza, že žalobca bol riadne poučený ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb.), čo preukazuje doručka založená v súdnom spise na čísle listu 44. Jeho nepoučenie o právach a povinnostiach podľa ním označeného ustanovenia Civilného sporového poriadku, nemožno v jeho

prípade hodnotiť ako porušenie práva na spravodlivý proces. Žalobca má totiž vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, čo je najvyššiemu súdu známe z jeho činnosti z iných konaní, kde je stranou sporu, v ktorých bol žalobcom predložený diplom potvrdzujúci túto skutočnosť. V takomto prípade súd poučovaciú povinnosť podľa § 160 ods. 3 písm. b) C. s. p. nemá. Preto je aj táto námietka žalobcu nedôvodná .

17. Žalobca v dovolaní tvrdil aj to, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Neuviedol však konkrétne právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a ani neuviedol, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Vymedzenie dovolacieho dôvodu tak nie je v súlade s § 432 C. s. p.

18. So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. c) C. s. p. a § 447 písm. f) C. s. p. ako neprípustné odmietol.

19. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo jej žiadne trovy nevznikli.

20. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.